

IV Ogólnopolskie Warsztaty „Metodyka nauczania rysunku i malarstwa w szkołach plastycznych”

W dniach 22-23 listopada 2012 odbyły się w Zespole Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie IV Ogólnopolskie Warsztaty „Metodyka nauczania rysunku i malarstwa w szkołach plastycznych”.

Uczestniczyli w nich nauczyciele szkół plastycznych z Gdyni, Łodzi, Krosna, Tarnowa, Rypina, Nowego Wiśnicza, Bielska Białej, Lublina, Warszawy, Supraśla, Nałęczowa, Koła, Radomia, Jarosławia, Leska oraz zaproszeni, jako goście nauczyciele szkół podstawowych i gimnazjów Lublina, razem 57 osób. Obserwatorami CEA podczas trwania warsztatów byli wizytatorzy: Wojciech Myjak i Andrzej Walasik; w pierwszej części uczestniczyli także prodziekani Instytutu Sztuk Pięknych UMCS – dr hab. Mariusz Drzewiński i dr hab. Sławomir Toman.

Program warsztatów obejmował w pierwszej części zajęcia o charakterze teoretycznym, na które składał się wykład prof. S. Marca z ASP w Warszawie („Perspektywy i problemy edukacji malarstwa”), dotyczący szeroko rozumianej roli nauczania malarstwa

opartego o interpretację natury, w szczególności zaś malarstwa plenerowego oraz prezentacje opisujące praktykę zajęć plenerowych na przykładzie Ogólnopolskich plenerów im. K. Drażkiewicz w Kazimierzu Biskupim (prezentował A. Kacprzak z LP w Kole) i plenerów organizowanych w ostatnich latach w ZSP im. C.K.Norwida w Lublinie (prezentowali nauczyciele: Z. Kwiatkowski i G.Tomczyk). Przy okazji prezentacji uczestnicy

obejrżeli także krótkie filmy z wypowiedziami uczestników-uczniów i profesorów wyższych uczelni – pleneru w Kazimierzu Biskupim (wyprodukowane przez Telewizję Konin) oraz dokumentalne zapisy ze spotkania z artystą fotografikiem K. Pruszkowskim podczas pleneru w Kazimierzu Dolnym (2010 r.) i archiwalne filmy z plenerów PLSP w Lublinie z 1981 r. (także z Kazimierza Dolnego), nakręcone i zmontowane przez absolwenta lubelskiej szkoły, uczestnika warsztatów. Jednocześnie na terenie szkoły można było oglądać wystawę poplenerową z pleneru wiosennego i jesiennego (maj, wrzesień 2012) obecnych klas maturalnych ZSP, co dawało uczestnikom możliwość bezpośredniego kontaktu z pracami, które były przedmiotem dyskusji o metodach, organizacji i efektach tego typu zajęć.

Interesującą częścią warsztatów był wernisaż wystawy prac artysty, malarza, ilustratora, Mariusza Kozika, połączony z prezentacją albumu „Chwała bohaterom” i spotkaniem z autorem, na którym można było się zapoznać z jego dotychczasową drogą artystyczną, prowadzącą od tzw. „czystego” malarstwa, sztuki instalacji, do ilustracji tzw. Digital artu, inspirowanych przede wszystkim grafiką gier komputerowych, ilustracją wydawnictw historycznych adresowanych do tzw. Grup rekonstrukcyjnych oraz ilustracją książkową i malarstwem batalistycznym. Spotkanie to uzmysłowiło uczniom i nauczycielom, jak wielkie jest zapotrzebowanie na malarstwo ilustracyjne na wysokim technicznie i poprawnym artystycznie poziomie. Wykorzystanie wrażliwości, warsztatowej biegłości i głębokiej wiedzy historycznej, daje efekty przewyższające fotograficzne montaż, a posługiwanie się tabletem graficznym może być pełnoprawnym uzupełnieniem warsztatu współczesnego malarza. Mariusz Kozik zaprezentował ponad 20 prac: instalację („Lekcja łaciny”), obrazy sztalugowe i przede wszystkim cyfrowe wydruki ilustracji scen batalistycznych.

Kolejną część stanowiły zajęcia czysto warsztatowe – o charakterze praktycznym. Składały się na nie warsztaty malowania na jedwabiu (uczestniczyło 13 nauczycieli), prowadzone przez nauczyciela ZSP w Lublinie, p. M. Wasilczyk oraz zajęcia w 3 pracowniach, gdzie pięcioosobowe grupy uczniów z 3 szkół (ZSP Lublin, LP Nałęczów, LP Koło) pod kierunkiem 3 nauczycieli z tych samych szkół, realizowały temat „Malarska interpretacja postaci we wnętrzu”.

Wykonanie małej formy malarskiej na jedwabiu było dla większości zupełnie nowym doświadczeniem warsztatowym, ponieważ technika ta łączy w sobie cechy malarskich technik wodnych i malarstwa reliefowego, bliskiego technice cloisonizmu a nawet – jeśli obraz eksponowany jest pod światło – witrażu. Utrwalony na gorąco obraz jest na tyle trwały, że może być traktowany, jako tkanina o cechach użytkowych.

Zajęcia w pracowniach z uczniami klas przedmaturalnych i maturalnych dały możliwość podpatrzenia żywego procesu kreacji, ponieważ uczestnicy warsztatów mogli uczestniczyć, jako obserwatorzy we wszystkich etapach kilkugodzinnego ćwiczenia. Każdy z prowadzących (G.Orzechowska, A.Kacprzak, M. Oboz) w nieco inny sposób zaaranżował przestrzeń z modelem, ustawił relacje postać – przedmiot (czasem wręcz martwa natura), określił kontekst kompozycyjny, kolorystyczny i światłocieniowy. Nauczyciele prowadzący nie inspirowali się sąsiednimi pracowniami, dlatego ostateczne wyniki były bardzo różne. Pod koniec nastąpiła podsumowująca ten etap (malarskiego szkicu) korekta, połączona z wypowiedziami i komentarzem uczniów, a odbyło się to w obecności już wszystkich uczestników warsztatów. Należy podkreślić, że założeniem była praca z uczniami zupełnie wcześniej nieznanymi, do pracowni wybieranymi w sposób losowy, a

poznanie ich umiejętności i wrażliwości odbywało się na bieżąco, uzupełnione jedynie małą wystawą przywiezionych wcześniej prac rysunkowych i malarskich. Dla uczniów zajęcia te były zapowiedzią szkolnego i makroregionalnego przeglądu z malarstwa.

Warsztaty zakończyły się krótkim podsumowaniem i ankietą ewaluacyjną, która dała odpowiedź na pytanie o realną wartość tego typu spotkań. W zdecydowanej większości uczestnicy wysoko ocenili program i realizację imprezy, podkreślając różne jej aspekty – od refleksyjnej teorii, do czystej praktyki warsztatu malarskiego i metodyki prowadzenia zajęć. W wielu wypowiedziach pojawiała się sugestia wydłużenia warsztatów, tak, aby pozostało więcej czasu na działania praktyczne i na merytoryczną dyskusję, dotyczącą codziennej praktyki nauczycieli tego przedmiotu w szkołach plastycznych.

Za wyrażone opinie, zarówno te życzliwe, jak i krytyczne, organizatorzy – Stowarzyszenie Lubelski Plastyk i Zespół Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida – serdecznie dziękują. Najlepszą opinią są życzenia odjeżdżających – ponownego spotkania w następnym roku.

Krzysztof Dąbek

Dyrektor ZSP im. C. K. Norwida w Lublinie

* * *

Na podstawie ankiet i przeprowadzonych wywiadów z uczestnikami warsztatów, można zauważyć, że poziom merytoryczny tegorocznych warsztatów spełnił oczekiwania. Program został przyjęty, jako zróżnicowany i ciekawy, zarówno jego część wykładowa jak i warsztatowa. Uwagi krytyczne dotyczyły najczęściej zbyt małej ilości czasu poświęconego na dyskusje. Po zajęciach z uczniami w pracowniach malarskich, które wywołały bardzo duże zainteresowanie uczestników, padł wniosek dotyczący przedłużenia tej części warsztatów w kolejnej edycji i przeprowadzenia dwudniowych zajęć z uczniami.

Wszystkie założone w programie punkty zostały zrealizowane. Warsztaty przebiegały bez żadnych zmian w harmonogramie. W tym roku cieszyły się jeszcze większym zainteresowaniem niż w poprzedniej edycji, o czym najlepiej zaświadcza ilość szkół (19), z których przyjechali uczestnicy. Również młodzież biorąca udział w zajęciach malarskich pod okiem nauczycieli z innych szkół, oceniła bardzo pozytywnie to doświadczenie, jako ciekawe i rozwijające.

Matylda Bijas

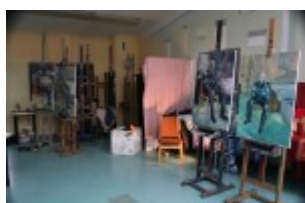
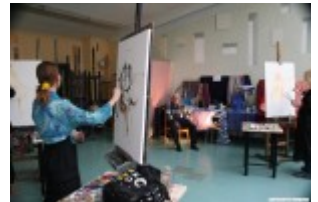
komisarz IV Ogólnopolskich Warsztatów

„Metodyka nauczania rysunku i malarstwa w szkołach plastycznych”

Fotoreportaż z warsztatów, fot.: K. Dąbek, A. Kawalec, K. Wereński, G. Tomczyk

PLIKI

- Zaproszenie
- Program
- Listę uczestników warsztatów, bez nauczycieli ZSP w Lublinie